

JOHANNES AAVIKU 140. SÜNNIAASTAPÄEVALE PÜHENDET KONVERENTS

„Keeleuendus tänapäeval“

12. detsembril 2020 Tallinnas

8. detsembril 2020 möödub 140 aastat eesti keeleuendaja ning kultuurilooja Johannes Aaviku sünnist. Tähistamaks juubelit korraldab Johannes Aaviku Selts 12. detsembril 2020 Tallinnas Eesti Rahvusraamatukogus konverentsi „Keeleuendus tänapäeval“. Konverentsi toetab Eesti Kultuurkapital.

Aaviku eesmärk oli süsteemse teadliku keeleuenduse kaudu rikastada eesti keelt, muutes selle paindlikult väljendusrikkaks kultuurkeeleks. Sõnavara ja grammatika uuendamise eeteid tutvustas ta laialdaselt, nt enda asutet ajakirjas „Keeleline Kuukiri“ (1914–1916) ning levitas oma rohkeis kirjatöis, sh „Keelelise Uuenduse Kirjastikus“ (60 numbrit 1914–1928) ning tõlkeis, sh sarjas „Hirmu ja õuduse jutud“ (24 numbrit 1914–1928).

Aastal 1924 ilmus Aavikul juba 1918. aastal kirjutet raamat „Keeleuenduse äärmised võimalused“. Selle 50. aastapäevaks avaldati Stockholmis sealse Eesti Keele ja Kirjanduse Instituudi Toimetiste 15. köitena raamatu teine, muutmata trükk. Teise trüki eessõnas kirjutas Uppsala Ülikooli dotsent Valter Tauli: „... teos on keeleteooria seisukohalt Johannes Aaviku kõige tähtsam töö. Selles viiakse esimest korda keeleteaduse ajaloos viimse loogilise konsekventsini järeldus mis tuleneb faktist et keel on vahend: me võime keelt muuta ja parandada oma tahte järgi piiramatult ja igasuguste meetoditega, ka n.ü. „kunstlikult“. Aaviku revolutsioonilise idee teostatavust tõendas ta keeleuenduse edu.“

Johannes Aavik esitas ses raamatus „kolm päälkirjalist kysimust:

1. Kas ja miks on eesti keelele uuendust vaja?
2. Mil viisil ja mis abinõudega keelt parandada?
3. Kas ja kuidas niisugused parandused on tegelikult võimalikud?”

Ootame ettekandeid või vaatmikke, mis ükskõik millisest vaatenurgast käsitlevad tänapäeva keeleuendust mistahes keeles ning selle võimalikke seoseid Johannes Aaviku keeleuendusega.

Soovist konverentsil esineda või kuulajana osaleda palume teatada 15. septembriks 2020 aadressil teave@aavikuselts.org. Esineda soovijailt ootame ka ettekande või vaatmiku kuni 200 sõnaga lühitutvustust.

Osavõttasu on 25 €, Johannes Aaviku Seltsi liikmeil 5 € (liikmesoodustuse eelduseks on tasutud liikmemaks). Esinejail, üliõpilastel ja õpilastel on osalemine prii, ent meldida on vaja. Meldimine avatakse sügisel, osalejaks meldinuile saadame 2. ringkirja oktoobris 2020.

Johannes Aaviku Seltsi juhatus